

Operating Systems

سیستمهای عامل

مجموعه اسلایدهای شماره ۷

دکتر خانمیرزا

h.khanmirza@kntu.ac.ir

دانشکده کامپیوتر

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

- گفته شد که ریسمانهای آماده اجرا در صف ready قرار دارند و ریسمان بعدی برای اجرا توسط یک ماجول در سیستم عامل به نام **زمان بند** انتخاب می شود
- علاوه بر این اینکه از بین صفهای waiting و در هر صف از بین ریسمانهای در حال انتظار کدام برای پردازش انتخاب شود نیز از وظایف **زمان بند** است
- نهایت هدف این ماجول این است که پردازنده سیستم بنوعی دائم در حال استفاده باشد تا به که برخی پارامترهای سیستمی بهینه شود

اهداف زمان‌بندی

- کاهش زمان پاسخ‌دهی (response time)

- زمان اولین پاسخ به یک کار (task)

- این همان چیزی است که کاربر در برنامه‌های تعاملی احساس می‌کند

- افزایش توان عملیاتی (throughput)

- تعداد کارهای پایان یافته در واحد ثانیه افزایش یابد

- برای افزایش توان عملیاتی باید دو عامل را بهینه کرد

- کاهش تعداد تعویض زمینه‌ها

- استفاده بهینه از منابع نظیر پردازنده، دیسک و

- این دو هدف با هم مرتبط هستند ولی ممکن است با هم در تضاد باشند

- برای پاسخ‌دهی سریعتر ممکن است نیاز به تعویض زمینه بیشتر باشد که این کار باعث کاهش توان عملیاتی می‌شود

اهداف زمان بندی

■ کاهش زمان پاسخ‌دهی کامل (turnaround time - completion time)

■ مدت زمان ارسال کار برای انجام تا پایان یافتن کامل کار

■ کاهش مدت انتظار (waiting time)

■ کل مدت زمانی که یک کار در صف انتظار است

■ انصاف (fairness)

■ منابع مخصوصا پردازنده به طور منصفانه به کارها اختصاص داده شود

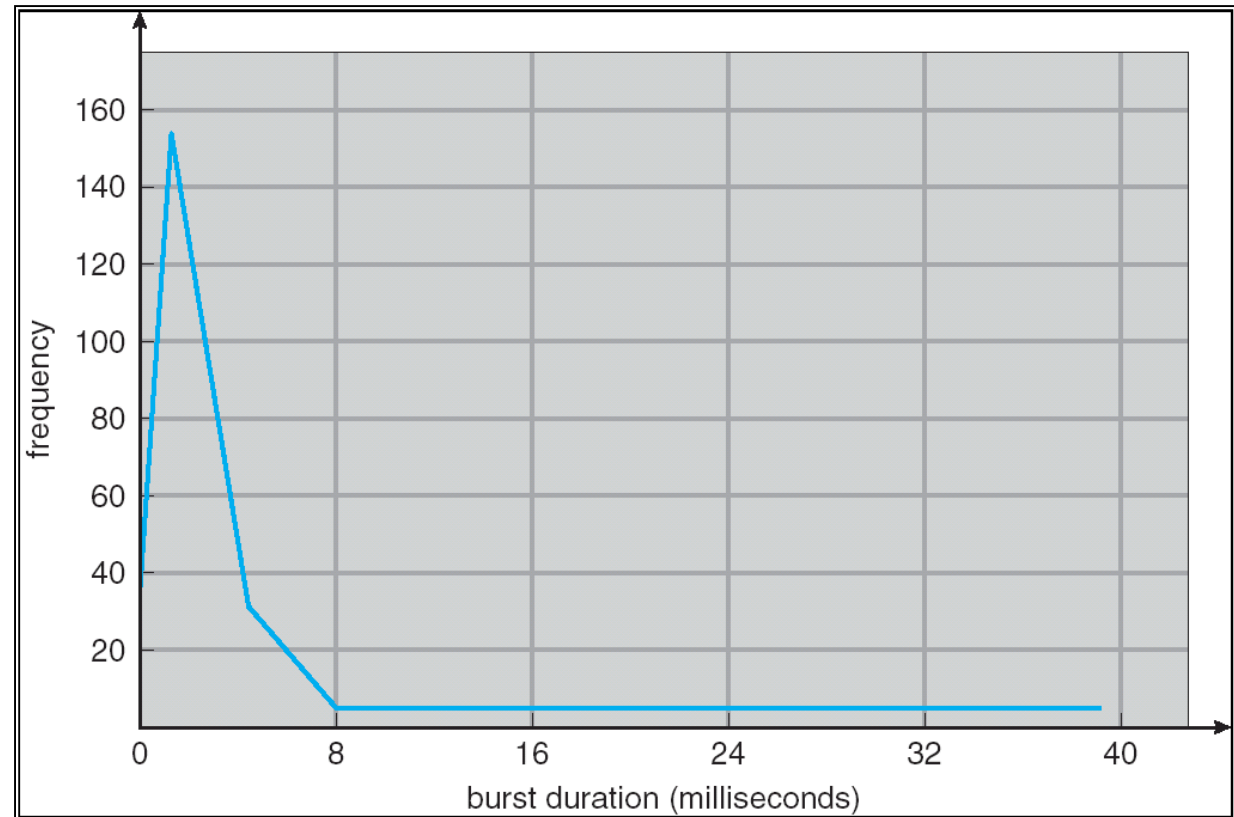
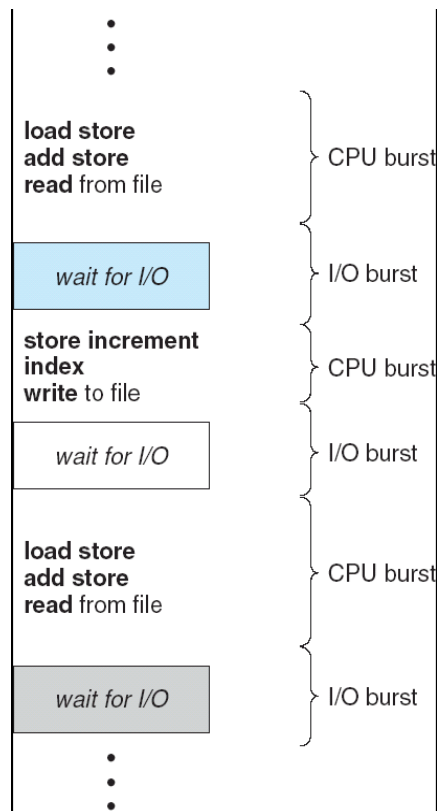
■ البته انصاف باید در هر سیستم دقیقا تعریف شود:

■ بین کاربران؟ یعنی هر کاربر بازنه برنامه‌هایش روی یک سیستم یک مقدار مساوی با یکی دیگر بگیرد

■ بین فرآیندها؟ اگر یکی از فرآیندها تعداد ریسمان بیشتری داشته باشد و یکی کمتر؟

■ بین ریسمانها؟ اگر فرآیندی چند هزار ریسمان داشته باشد پردازنده بیشتری در اختیار خواهد داشت

رفتار استفاده پی در پی (burst) از پردازنده

- ریسمانها دائما بین حالت اجرا و IO تغییر وضعیت می دهند
- ریسمانها عموما برای مدت مشخصی با پردازنده کار می کنند و بعد کار IO انجام می دهند.
- به بیان دیگر ممکن ریسمانها از تمام زمانی که در اختیار آنها گذاشته می شود استفاده نکنند
- به بازه ای که ریسمانها از پردازنده به صورت پی در پی استفاده می کنند CPU Burst گفته می شود
- نمودار فوق نشان می دهد که burstهای طولانی کمتر مورد استفاده قرار می گیرند

اهداف زمان بندی

- با مکانیزم تقسیم زمانی (یا همزمانی) ممکن است قبل از آنکه بازه‌ی پردازشی یا استفاده پی‌درپی از پردازنده ریسمان به اتمام برسد پردازنده را از ریسمان گرفته شود.
- در واقع نمودار قبل نشان می‌دهد که عمدتاً این طور نیست
- مثلاً خیلی از برنامه‌ها که تعاملی هستند عموماً منتظر یک کار کاربر هستند و بعد از آن کاری انجام می‌دهند و بعد منتظر واکنش بعدی کاربر میمانند.
- زمان بندها معمولاً یک ترکیبی از انواع کارها را دارند و باید از پس همه برآیند.

الگوریتمهای زمان بندی

الگوریتم صف (FCFS)

- عبارت FCFS مخفف First Come First Serve است که همان مفهوم صف عادی را دارد
- در این روش عملاً فرآیندها به ترتیب قرار گرفتن در صف در پردازنده اجرا شده و تا پایان در پردازنده میمانند.

■ دقت کنید که با این مدل از زمان بندی امکان همزمانی وجود ندارد

الگوریتم صف (FCFS)

Process	Burst Time	Order
P1	24	0
P2	3	1
P3	3	2

- Waiting time for $P_1 = 0$; $P_2 = 24$; $P_3 = 27$
- Average waiting time: $(0 + 24 + 27)/3 = 17$
- Average Completion time: $(24 + 27 + 30)/3 = 27$

الگوریتم صف (FCFS)

Process	Burst Time	Order
P1	24	3
P2	3	1
P3	3	2

- Waiting time for $P_1 = 6$; $P_2 = 0$; $P_3 = 3$
- Average waiting time: $(6 + 0 + 3)/3 = 3$ VS. 17
- Average Completion time: $(3 + 6 + 30)/3 = 13$ VS. 27

■ بهترین زمان پاسخدهی برای صف زمانی بدست می‌آید که کارها به ترتیب طول مدت اجرا از کوچک به بزرگ مرتب شده باشند

الگوریتم صف (FCFS)

ویژگیهای الگوریتم صف

ساد است

ولی دارای اثر کاروانی (convoy effect) است

در این اثر فرآیندهای کوتاه پشت سر فرآیندهای بلند گیر می کنند

الگوریتم نوبتی (round robin)

- فرآیندها به ترتیب اجرا شده ولی به هر فرآیند یک مقدار مشخص از زمان اختصاص داده می شود
- این مدت زمان ثابت با نام کوانتوم (quantum) شناخته می شود.
- در حقیقت برای از بین بردن اثر کاروانی در مواجهه با ریسمانهایی با burst طولانی این روش پیشنهاد شده است
- در صورتی که پردازش یک ریسمان در مدت زمان کوانتوم پایان نیابد پردازنده از آن گرفته شده و ریسمان به انتهای صف آماده ها گذاشته می شود و باید منتظر دور بعدی شود
- بنابراین برای هر بار اجرا باید برای حداکثر $q(n-1)$ واحد زمانی صبر کند

الگوریتم نوبتی (round robin)

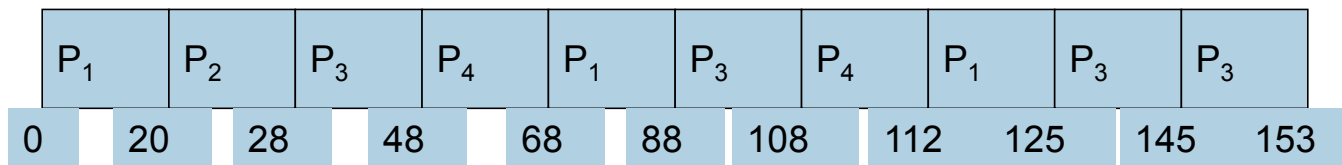
■ مقدار کوانتوم در کارآیی این الگوریتم نقش مهمی دارد

■ کوانتوم بزرگ

- عملاً به سمت رفتار الگوریتم صف نزدیک می شود
- زمان پاسخ دهی افزایش می یابد
- توان عملیاتی بهتر می شود
- چون تعداد کارهایی که در یک کوانتوم اجرا شده و به پایان می رسند افزایش می یابد
- سربار اجرایی کمتر می شود
- تعداد تعویض زمینه ها کاهش می یابد
- از منابع استفاده بهینه می شود

الگوریتم نوبتی (round robin)

Process	Burst Time	Order
P1	53	1
P2	8	2
P3	68	3
P4	24	4

- $q = 20$
- Waiting time for
 - $P_1 = (68 - 20) + (112 - 88) = 72$
 - $P_2 = (20 - 0) = 20$
 - $P_3 = (28 - 0) + (88 - 48) + (125 - 108) = 85$
 - $P_4 = (48 - 0) + (108 - 68) = 88$
- Average waiting time = $(72 + 20 + 85 + 88) / 4 = 66\frac{1}{4}$
- Average completion time = $(125 + 28 + 153 + 112) / 4 = 104\frac{1}{2}$

مقایسه الگوریتم نوبتی و صف

- فرض کنید ۱۰ کار داریم که هر کدام ۱۰۰ واحد زمانی طول میکشد. اگر مقدار کوانتوم ۱ باشد و سربار تعویض زمینه صفر باشد:

زمان اتمام		
Job #	FIFO	RR
1	100	991
2	200	992
...
9	900	999
10	1000	1000

- هر دو زمان پایان کارهای یکسانی دارند
- اما زمان پاسخدهی الگوریتم نوبتی بسیار بد است

مقایسه الگوریتم نوبتی و صف

■ برای صف:

- $W_{p1} = 0$
- $W_{p2} = 100$
- $W_{p3} = 200$
- ...
- $W_{p10} = 900$

- $W_{avg} = 4500/10 = 450$
- $C_{avg} = 5500/10 = 550$

■ برای نوبتی:

- if $q = 1 \rightarrow$
 - $W_{p1} = 0 + (10-1) + (20-11) + \dots \square$
 - $W_{p1} = 0 + 99 * 9 = 891$
 - $W_{p2} = 1 + 99 * 9 = 892$
 - $W_{p3} = 2 + 99 * 9 = 893$
 -
 - $W_{p10} = 9 + 99 * 9 = 900$

$$\blacksquare W_{avg} = \frac{\sum W_{pi}}{\text{no of processes}} = \frac{8955}{10} = 895.5$$

$$\blacksquare C_{avg} = \frac{\sum c_i}{\text{no of processes}} = \frac{9955}{10} = 995.5$$

مقایسه الگوریتم نوبتی و صف

فرض

Best FCFS:

P ₂ [8]	P ₄ [24]	P ₁ [53]	P ₃ [68]
0	8	32	85
			153

	Quantum	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Average
Wait Time	Best FCFS	32	0	85	8	31¼
	Q = 1	84	22	85	57	62
	Q = 5	82	20	85	58	61¼
	Q = 8	80	8	85	56	57¼
	Q = 10	82	10	85	68	61¼
	Q = 20	72	20	85	88	66¼
	Worst FCFS	68	145	0	121	83½
Completion Time	Best FCFS	85	8	153	32	69½
	Q = 1	137	30	153	81	100½
	Q = 5	135	28	153	82	99½
	Q = 8	133	16	153	80	95½
	Q = 10	135	18	153	92	99½
	Q = 20	125	28	153	112	104½
	Worst FCFS	121	153	68	145	121¾

مقایسه الگوریتم نوبتی و صف

- زمانی که کارها را به ترتیب کوتاهترین به بلندترین مرتب میکنیم میدانیم که بهترین زمان پاسخ دهی و یا کمترین زمان انتظار را برای حالت صف داریم. که ترتیب P2,P4,P1,P3 میشود که در سطر اول نشان داده شده است
- بدترین حالت صف هم ترتیب عکس ترتیب فوق است که در سطر آخر جدول می بینیم.
- اجرای نوبتی به ترتیب اندیسهای فرآیندها انجام شده است یعنی P1,P2,P3,P4.
- برای این اجرا با صف مقادیر زیر بدست می آید:
- Avg wait time: $0 + 53 + (53 + 8) + (53+8+68) / 4 = 60.75$
- Avg. compl. time= $53 + (53+8) + (53+8+68) + (53+8+68+24)/4 = 99$
- با توجه به جدول مشماهد می شود که اجرای نوبتی یک حالت میانی است و هیچوقت به خوبی و یا بدی صف نمی شود مگر در حالتی که مدت اجرای همه فرآیندها با هم یکسان باشد.
- در جایی که یک برنامه تعاملی داریم صف خوب نیست ولی برای کارهای محاسباتی خوب است.
- برای برنامه های تعاملی اجرای نوبتی به اندازه کافی خوب است.

الگوریتم نوبتی وزن دار (weighted round robin)

■ به هر فرآیند یک ضریبی از کوانتوم اختصاص داده می شود.

■ $Q_{p1} = 1 * q$

■ $Q_{p2} = 2 * q$

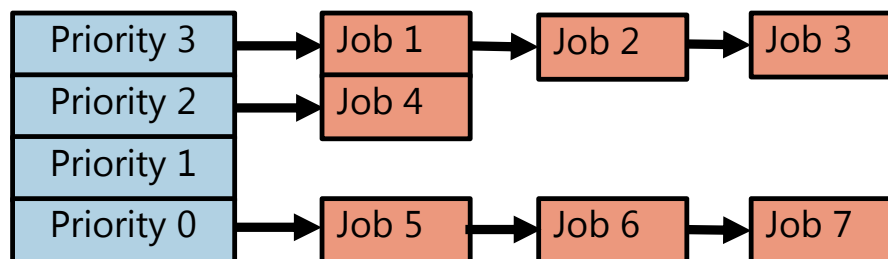
■ $Q_{p3} = 3 * q$

■ بدیهی است که این روش برای کارهایی که طولانی هستند مفید است زیرا کارهای کوتاه از افزایش زمان کوانتوم نفعی نمی برند.

■ در این روش توان عملیاتی بهتر ولی زمان پاسخ بدتر می شود و عملاً کارکرد روش به نوبت را به سمت صف پیش می برد.

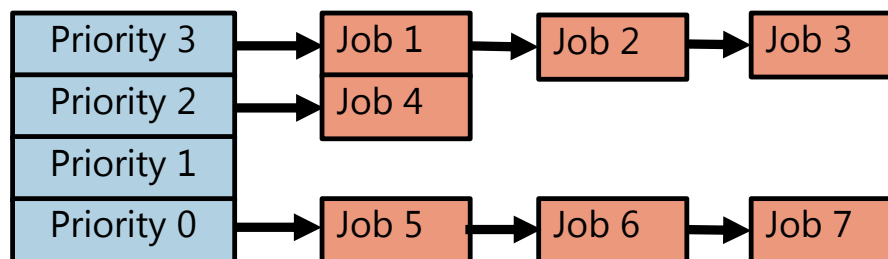
الگوریتم تقدم اکید (strict priority)

- در این الگوریتم ریسمانها همواره بر اساس یک تقدم مشخص شده ثابت اجرا می شوند.
- هر ریسمان دارای یک عدد تقدم است که توسط سیستم عامل به آنها نسبت داده می شود
- ریسمانها آماده اجرا بر اساس تقدم در یک صف قرار می گیرند
- صف ریسمانهای آماده اجرا خود از چندین صف تشکیل میشود
- هر گاه در صف با تقدم بالاتر کاری برای انجام باشد تا کامل شدن تمامی آن کارها فقط از آن صف با تقدم باید کار انجام شود
- هر گاه صف با تقدم خالی شد حالا نوبت به تقدم پایین تر می رسد
- برای صف با کمترین تقدم باید تمامی صفهای بالاتر خالی باشند

الگوریتم تقدم اکید (strict priority)

- الگوریتم ساده‌ای است ولی
- مشکل اصلی این الگوریتم قحطی (starvation) است
- هیچگاه نوبت به صف کم تقدم نرسد چرا که در صف با تقدم همیشه کاری برای انجام هست
- الگوریتم صف نوعی تقدم اکید است که در آن تقدم با فرآیندی است که زودتر آمده باشد.

الگوریتمهای منصفانه

- اگر تقدم برای کارهای کوتاه باشد بدیهی است که زمان پاسخدهی بهتری خواهیم داشت، اما
- ممکن است برای کارهای طولانی هیچگاه پردازنده نرسد
- برای جلوگیری از قحطی و رعایت انصاف باید به فرآیندهای طولانی نیز سهمی برای اجرا قائل شویم تا حداقل پیشرفتی داشته باشند.
- رعایت انصاف با حداقل زمان پاسخ دهی در سیستم در تعارض است
- چطور انصاف را پیاده سازی کنیم
- به هر صف سهمی از زمان پردازنده قائل باشیم. مانند روش نوبتی
- به شکل مقطعی برخی کارهای با تقدم پایین تقدم بالا بگیرند تا سرویس دهی شوند و بعد دوباره به همان سطح تقدم خودشان برمیگردند!
- aging: هر چه زمان ماندن یک کار در سیستم افزایش می یابد تقدمش بالاتر می رود
- استفاده از روش قرعه کشی

الگوریتم قرعه کشی (lottery scheduling)

- به هر فرآیند یک یا چند بلیط بخت آزمایی نسبت داده می شود.
- بلیط می تواند یک عدد تصادفی در یک بازه مشخص باشد
- در هر بازه زمانی از بین بلیطهای اختصاص داده شده یکی از بلیطها به طور تصادفی انتخاب می شود. قرعه به نام هر فرآیند باشد آن فرآیند در پردازنده اجرا می شود.
- با این روش زمان پردازنده به نسبت بلیطها به فرآیندها اختصاص داده می شود.
- برای داشتن زمان پاسخ دهی معقول کارهای کوتاه تر تعداد بلیط بیشتری دریافت می کنند
- هر فرآیند حداقل یک بلیط دارد بنابراین سیستم دچار قحطی نمی شود
- با اضافه شدن و یا کم شدن تعداد فرآیندها، زمان انتظار بتدریج افزایش و یا کاهش می یابد و میزان تاثیر به تعداد کل بلیطها بستگی دارد نه به تعداد بلیطهای یک فرآیند.
- در واقع همه فرآیندها با کم و زیاد شدن تعداد کل فرآیندها تاثیر میگیرند

الگوریتم قرعه کشی (lottery scheduling)

■ فرض کنید در یک سیستم کارهای کوتاه ۱۰ بلیط و کارهای بلند ۱ بلیط دریافت کنند

# short jobs/ # long jobs	% of CPU each short jobs gets	% of CPU each long jobs gets
1/1	91%	9%
0/2	N/A	50%
2/0	50%	N/A
10/1	9.9%	0.99%
1/10	50%	5%

■ اگر تعداد کارهای کوتاه زیاد شود طبیعی است که زمان پاسخدهی خوب نخواهد بود

الگوریتم قرعه کشی (lottery scheduling)

■ ویژگیها

■ ساده

■ پیاده سازی تقدم بدون قحطی

■ عدم وجود تضمین در مورد نحوه اجرا

■ عدم تضمین در سیستمهایی با تعداد فرآیند زیاد

■ نیازمند تولید کننده عدد تصادفی خوب

■ در مقایسه با الگوریتم نوبتی الگوریتم قرعه کشی میانگین زمان انتظار بهتری دارد

■ در بدترین حالت می شود الگوریتم نوبتی و در بهترین حالت می شود مثل الگوریتم با تقدم قطعی

الگوریتمهای با اطلاع از آینده

- تا اینجا متوجه شدیم که اگر کارها با ترتیب طول کوچکتر به بزرگتر به سیستم داده شوند عملکرد کلی سیستم خوب خواهد بود
- زمان پاسخدهی کم است
- تعداد کارهای پایان یافته در واحد زمان نیز حداکثر است
- اگر بنوعی از آینده خبر داشتیم میتوانستیم کارها را به ترتیب طول اجرا به پردازنده بدهیم.
- فعلا این فرض را کرده و دو الگوریتم معرفی می کنیم

الگوریتم کوتاهترین کار اول (Shortest Job First - SJF):

- در واقع نوعی الگوریتم تقدم اکید است که تقدم با کوتاهی زمان اجرا مشخص می شود
- اگر کارها همه یک اندازه باشند این الگوریتم همان روش صف خواهد بود

الگوریتم کمترین کار باقیمانده اول (Shortest Remaining Time First - SRTF)

- این الگوریتم نسخه **قبضه‌ای** الگوریتم بالایی است

الگوریتمهای با اطلاع از آینده

الگوریتمهای با تقدم دو نوع دارند:

▪ قبضه‌ای (preemptive)

▪ غیر قبضه‌ای (non-preemptive)

▪ در الگوریتمهای قبضه‌ای زمانی که کاری با تقدم بالا در حین اجرای یک کار با تقدم پایین می‌رسد اجرای کار فعلی متوقف و اجرای کار با تقدم بالا سریعاً آغاز می‌شود.

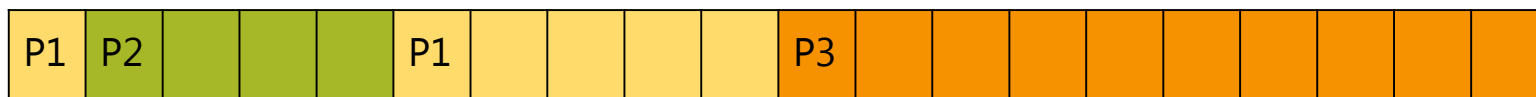
الگوریتمهای SJF, SRTF

Process	Arrival Time	Length (Burst)
P1	0	6
P2	1	4
P3	0	10

■ SJF

■ SRTF

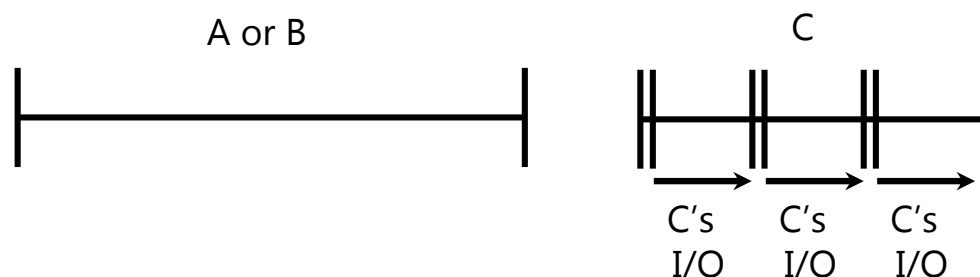
■ $Waiting_{SJF} = [0 + (6-1) + (10-0) / 3] = 5$

■ $Waiting_{SRTF} = [(0 + (5-1)) + (1-1) + (10-0)] / 3 = 4.7$

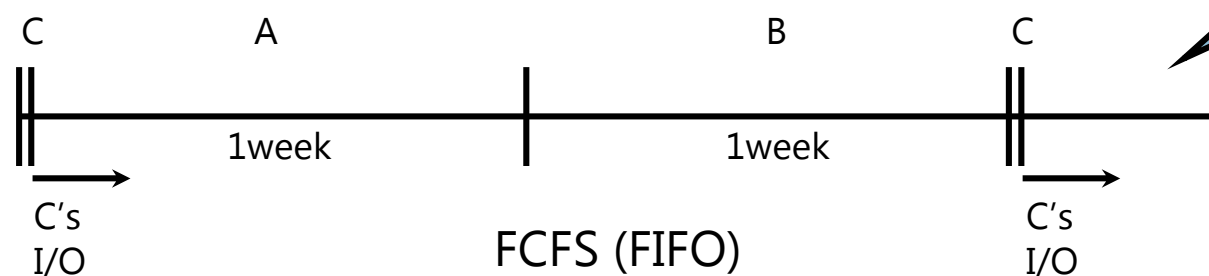
- این دو الگوریتم بهترین کاری است که می توان برای کاهش زمان پاسخ دهی داشت
- هر دو الگوریتم می توانند موجب قحطی شوند اگر تعداد کارهای کوتاه زیاد باشد

SJF, SRTF الگوریتمهای

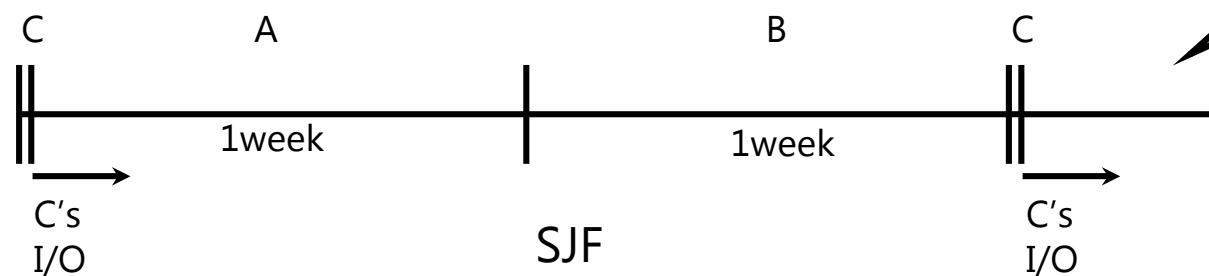
■ فرض کنید که دو کار با طول اجرای یک هفته داریم و کار C که 1ms پردازش انجام میدهد و 9ms کار IO دارد

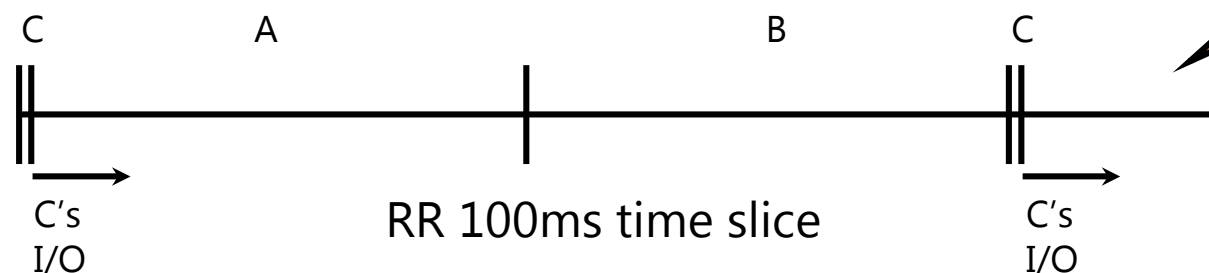
Disk Utilization:
9/?? ~ 0 %

Disk Utilization:
9/?? ~ 0%

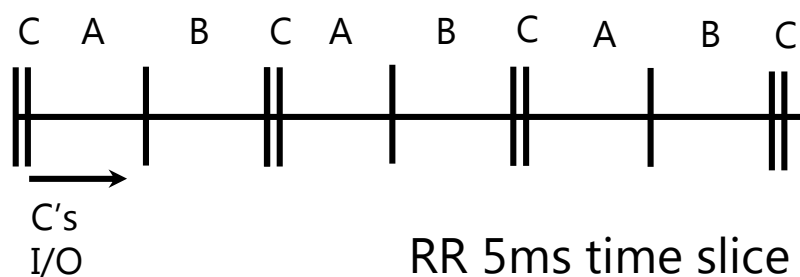

Disk Utilization:
9/201 ~ 4.5%

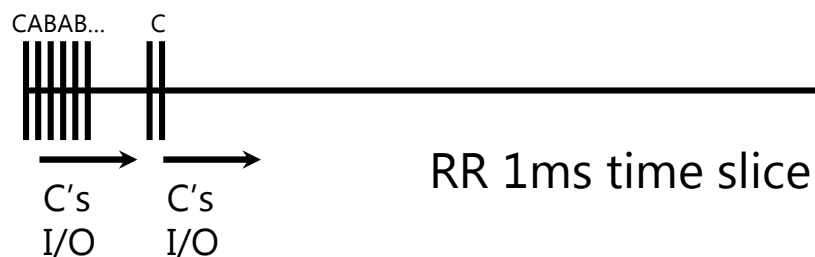

SJF, SRTF الگوریتمهای

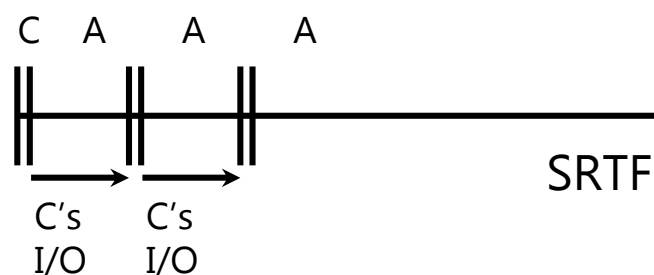
فرض کنید که دو کار با طول اجرای یک هفته داریم و کار C که 1ms پردازش انجام میدهد و 9ms کار IO دارد

Disk Utilization:
9/11~81%. Need to know
about exact behavior of C to
set the optimum quantum

Disk Utilization:
~90% but lots of
wakeups!

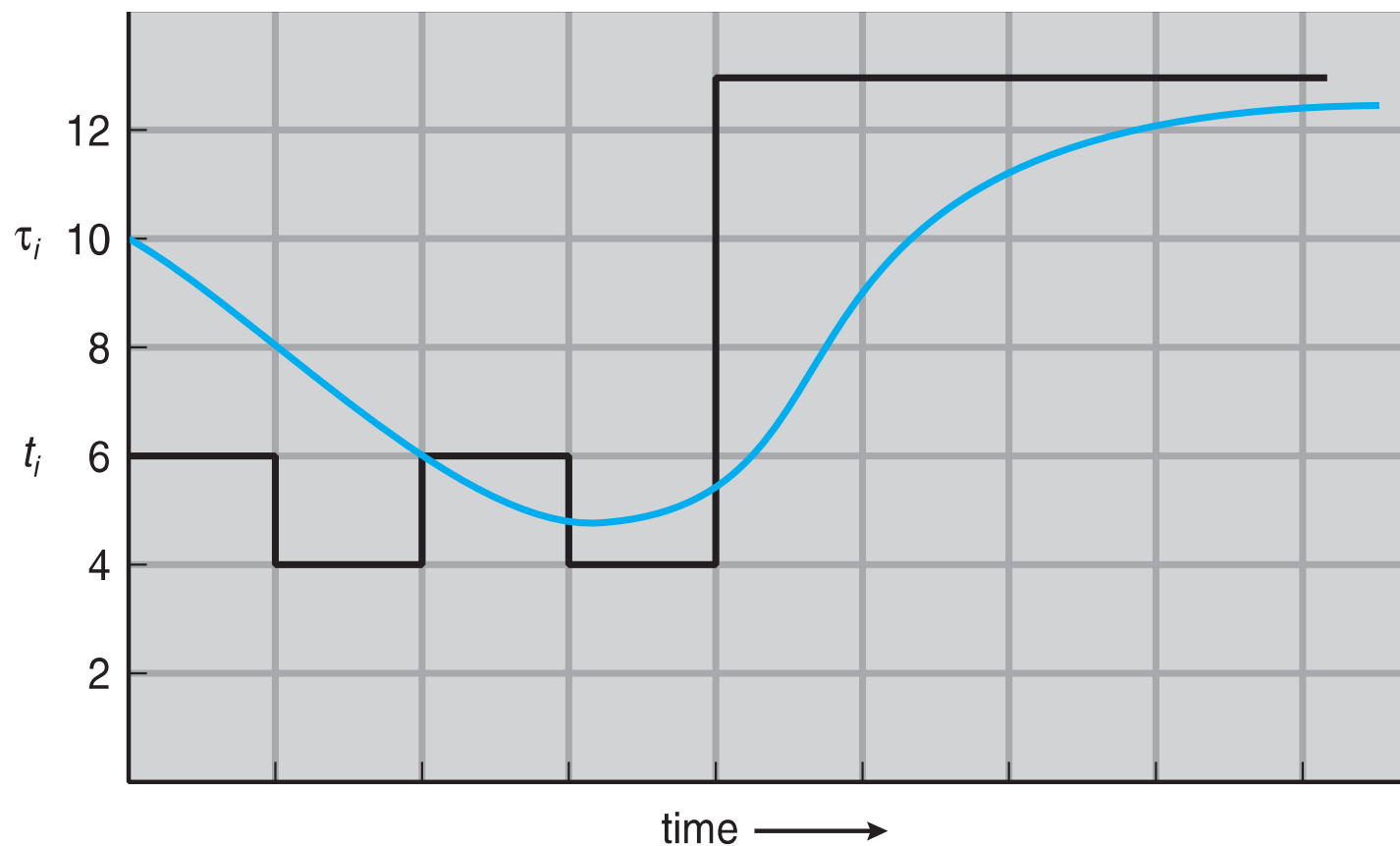

Disk Utilization:
90%

الگوریتمهای با اطلاع از آینده

- چطور می توان از طول اجرای یک فرآیند در آینده اطلاع داشت؟
- برای پیش بینی آینده میتوانیم تاریخچه‌ای از رگبارهای یک فرآیند را نگهداری کرده و بر آن اساس رفتار آنرا در آینده حدس میزنیم.
- فرض می شود اگر برنامه‌ای تابعال IO bound بوده پس از این به بعد هم خواهد بود.
- اگر فرآیندی تصادفی رفتار می کند این کار کمکی به کار ما نخواهد کرد.
- برای پیش بینی می توانیم از هر تابعی استفاده کنیم مثلا از فیلتر Kalman که یک تابع صاف کننده (smooth) می توانیم استفاده کنیم.
- 1. t_n = actual length of nth CPU burst
- 2. τ_{n+1} = predicted value for the next CPU burst
- 3. $\alpha, 0 \leq \alpha \leq 1$
- $\tau_{n+1} = \alpha\tau_n + (1 - \alpha)t_n$
- معمولا $\alpha = \frac{1}{2}$ قرار داده میشود

الگوریتمهای با اطلاع از آینده

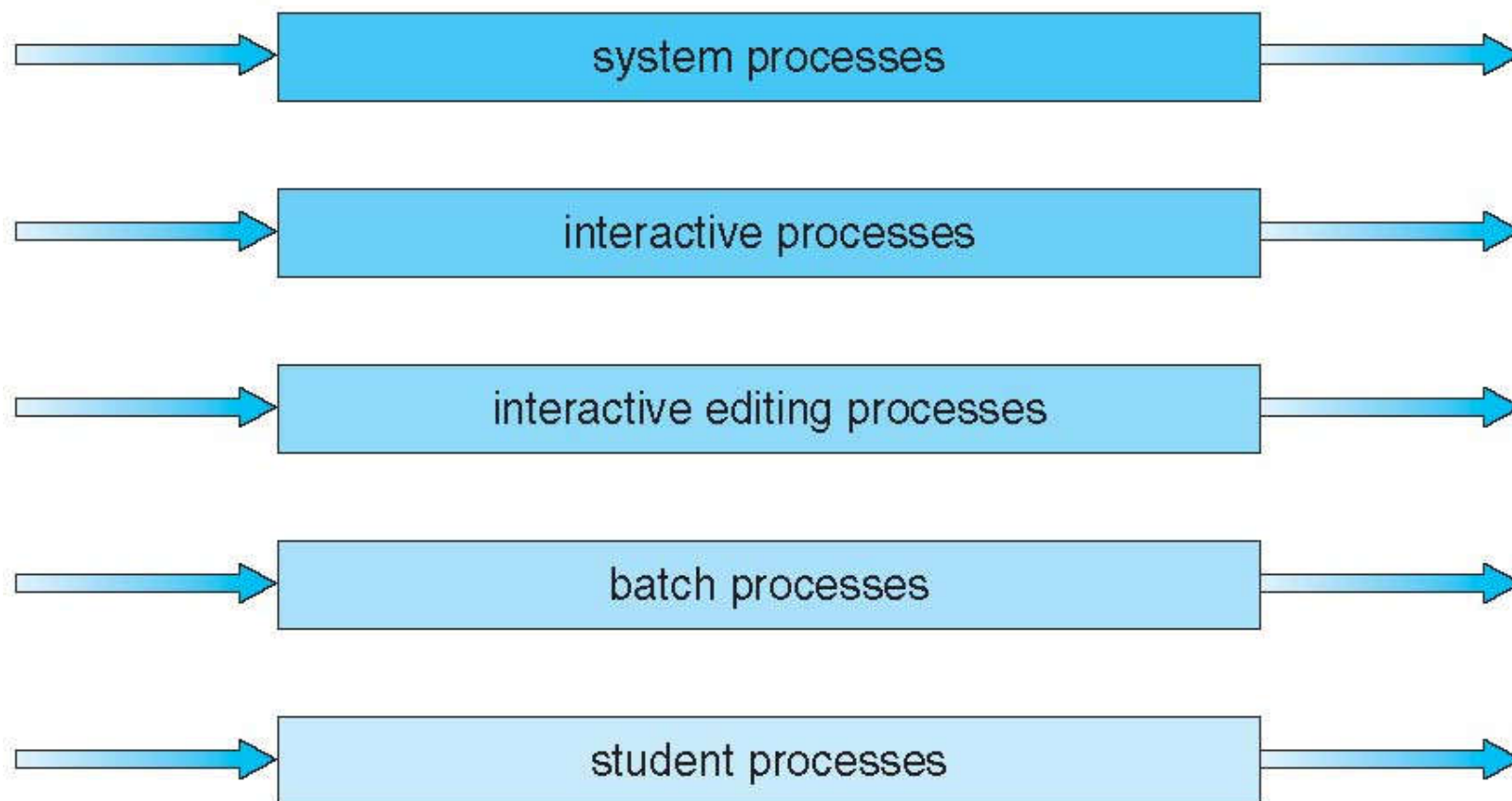
CPU burst (t_i)	6	4	6	4	13	13	13	...	
"guess" (τ_i)	10	8	6	6	5	9	11	12	...

الگوریتمهای زمان بندی چند سطحی

- در این روشها صف ریسمانهای آماده اجرا به چند صف تقسیم می شود
- ریسمانها بر اساس ویژگیهای مشخصی همواره در یکی از صفها گذاشته می شود
- یک ریسمان هر بار که برای اجرا روی پردازنده در صف قرار داده می شود همیشه در یک صف مشخص قرار می گیرد
- هر صف الگوریتم زمان بندی خود را دارد
- بین صفها یک الگوریتم زمان بندی دیگری اجرا می شود
- مثال: سیستم عامل ریسمانهای پیش زمینه را در یک صف و ریسمانهای پس زمینه را در صف دیگر قرار می دهد
- در صف اول بین ریسمانها الگوریتم نوبتی و در صف دوم بین ریسمانها الگوریتم صف اجرا می شود
- بین دو صف می توان یکی از دو الگوریتم زیر را استفاده کرد
 - تقدم اکید
 - نوبتی وزن دار

الگوریتمهای زمان بندی چند سطحی

highest priority

lowest priority

الگوریتمهای زمان بندی چند سطحی با بازخورد

همانند روشهای چند سطحی است منتها ریسمانهای بر اساس مدت زمان اجرا شدن بین صفها جابجا می شوند.

در واقع ریسمانها در این روشها تقدم متغير دارند

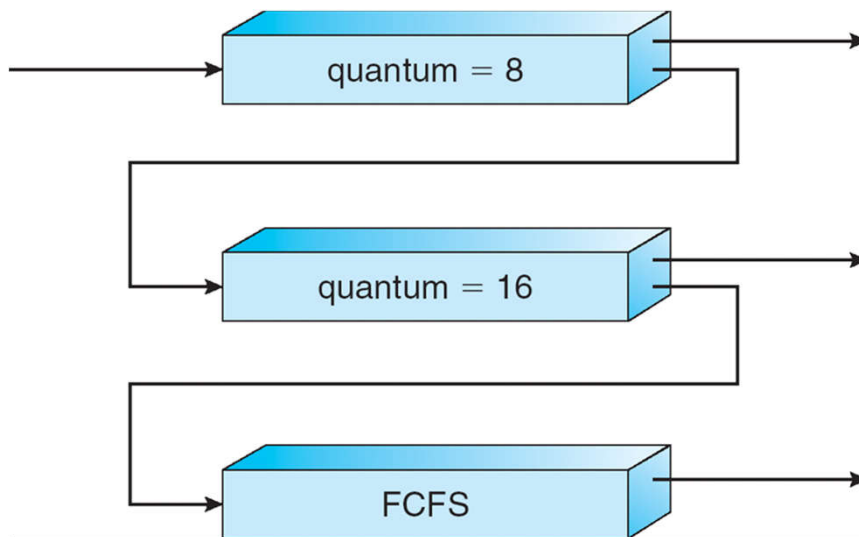
اجرای الگوریتم

تمامی کارها از اول صف اول و در بالاترین تقدم شروع به کار می کنند

اگر در مرحله اول تمام نشود تقدم یک مرتبه کاهش می یابد و به صف دوم می رود

اگر در مرحله بعدی نیز تمام نشد به مرتبه آخر سقوط می کند

هر بار که ریسمان کار خود را در زمان مقرر تمام می کند یک مرتبه تقدم ریسمان افزایش می یابد

این مکانیزم بنوعی تقریب روش SRTF است

کار کوتاه زود تمام می شود ولی کاری که با دوبار

شانس اجرای با تقدم تمام نشده احتمالا طولانی است

و باید تقدم کمتری بگیرد

■ ویژگیهای الگوریتمهای زمان بندی

■ منصفانه - غیر منصفانه

■ بدون تقدم - با تقدم

■ تقدم ثابت - تقدم متغير

■ یک سطحی - چند سطحی

الگوریتمهای زمان بندی بلادرنگ

Real-Time Scheduling Algorithms

سیستمهای بلادرنگ

- در یک سیستم بلادرنگ باید پاسخ یک رویداد در زمان مناسب انجام شود
- مثلاً سیستم ترمز ABS زمانی که قفل شدن چرخها را تشخیص میدهد ۳-۵ میلی ثانیه وقت دارد تا سیستم ضد قفل را اجرا کند و گر نه وسیله از کنترل خارج خواهد شد.
- اجرای بلادرنگ در واقع ایجاد قابلیت پیشبینی رفتار و نحوه عملکرد سیستم است و لزوماً ارتباطی با سرعت اجرا ندارد

سیستمهای بلادرنگ

- سیستمهای بلادرنگ نرم (Soft Real-Time)
- در این سیستمها ضمانت اجرا در یک بازه زمانی مشخص داده نمی شود بلکه فقط ضمانت داده می شود که کار مشخص شده با تقدم بالاتری نسبت به سایر کارها انجام خواهد شد
- سیستمهای بلادرنگ سخت (Hard Real-Time)
- کار تعیین شده باید در مهلت مقرر اجرا شود و در صورت اجرا نشدن در مهلت تعیین شده مانند این است که آن کار اصلا انجام نشده است
- برای داشتن یک زمان بند بلادرنگ نرم الگوریتم باید قبضه ای باشد
- برای ضمانت سخت بودن باید الگوریتم مناسب طراحی شود

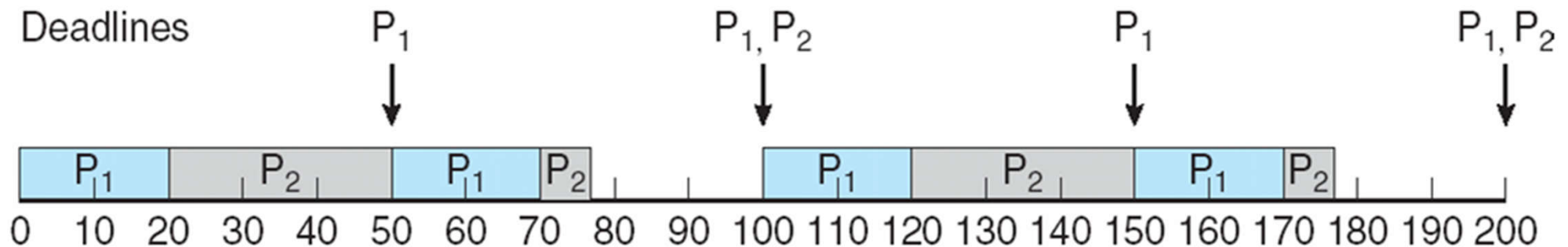
سیستمهای بلادرنگ

- عموماً بررسی زمان بندهای بلادرنگ با کارهای تناوبی انجام می گیرد
- هر کار
 - با زمان پردازش t
 - و ضرب الاجل (یا مهلت) d و
 - و تناوب p به سیستم ارجاع می شود
 - بدیهی است که $0 < t \leq d \leq p$
 - بنابراین نرخ تناوب این کار $\frac{1}{p}$ است
- در کارهای تناوبی عموماً مهلت انجام کار تا دور بعدی ورود همان کار در نظر گرفته می شود

الگوریتم نرخ یکنواخت (rate monotonic)

- در این الگوریتم تقدم کارها ثابت و نرخ تناوب ($1/p$) است
- هر چه تناوب بیشتر یا نرخ تکرار کار کمتر باشد در واقع تقدم کار هم کمتر است

	p	t
P1	50	20
P2	100	35

اینجا قبضه اتفاق افتاده است

الگوریتم نرخ یکنواخت (rate monotonic)

■ یک مجموعه کار با این الگوریتم قابل زمان بندی است اگر

$$\sum \frac{t_i}{p_i} \leq 1$$

■ در مثال قبل

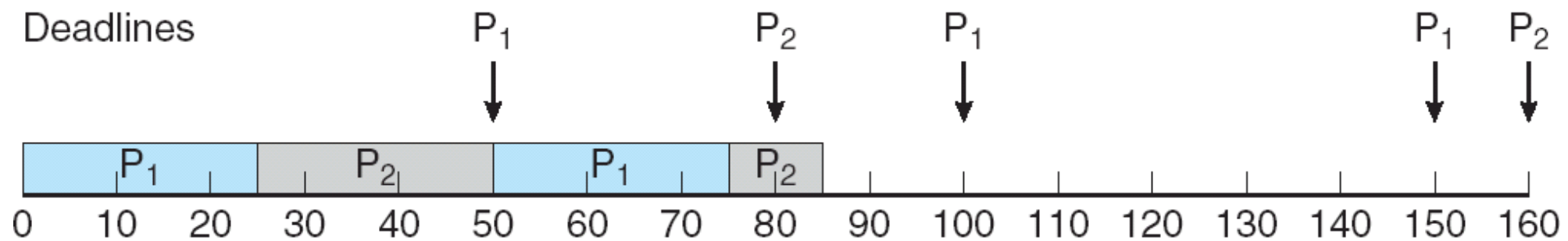
$$\frac{20}{50} + \frac{35}{100} = 0.4 + 0.35 = 0.75 < 1$$

الگوریتم نرخ یکنواخت (rate monotonic)

مثال

	p	t
P1	50	25
P2	80	35

$$\frac{25}{50} + \frac{35}{80} = 0.5 + 0.4375 \sim 0.94$$

الگوریتم نرخ یکنواخت (rate monotonic)

■ در واقع برای این الگوریتم

■
$$\text{CPU Utilization} \approx \sum \frac{t_i}{p_i} \leq N(2^{\frac{1}{N}} - 1)$$

■ برای یک کار 100%

■ برای دو کار 83%

■ در مثال قبلی از این عدد بیشتر شده و برای همین هم قابل انجام نبود

■ اگر در سیستم عامل یک کار جدید به سیستم بخواهیم اضافه کنیم سیستم عامل با این فرمول آنرا بررسی کرده و مشخص می:ند آیا کارهای قبلی با این کار جدید قابل انجام هستند یا خیر.

■ این فرآیند تحت عنوان admission control شناخته می:شود

الگوریتم نزدیکترین مهلت (Earliest Deadline First - EDF)

این الگوریتم از نوع تقدم متغير است و تقدم را به کاری می‌دهد که نزدیکترین ضرب‌الاجل را دارد

در این الگوریتم نیازی نیست که کارها تناوبی باشند و یا همیشه مدت زمان اجرای ثابت داشته باشند

مثال دو فرآیند قبلی که با الگوریتم نرخ ثابت قابل انجام نبود

	p	t
P1	50	25
P2	80	35

